

# **ZAKON O AKCIZAMA**

Na osnovu člana 23. Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine je na 34-oj sjednici održanoj 20.decembra 2001.godine usvojila

## **ZAKON O AKCIZAMA**

### **OPŠTE ODREDBE**

#### **Član 1.**

Ovim zakonom se uređuje oporezivanje prometa određenih vrsta roba (u daljem tekstu: akcizne robe) posebnim oblikom poreza – akcizom, u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt).

#### **Član 2.**

U smislu ovog zakona:

"Pravno lice" - znači svako pravno lice koje je, u skladu sa važećim propisima, registrovano kod nadležnog suda za proizvodnju, uvoz ili promet roba iz člana 3. ovog zakona.

"Preduzetnik" - znači svako fizičko lice koje je kod nadležnog organa registrovano za proizvodnju ili promet roba iz člana 3. ovog zakona.

### **PREDMET OPOREZIVANJA**

#### **Član 3.**

(1) Predmet oporezivanja su akcizne robe.

(2) Akciznim robama smatraju se:

1. derivati nafte;
2. duhanske prerađevine;
3. alkoholna i bezalkoholna pića;
4. kafa (sirova, pržena, mljevena i ekstrakti kafe).

### **PORESKA OBAVEZA I PORESKI OBVEZNIK**

#### **Član 4.**

(1) Poreska obaveza po osnovu prometa akciznim robama (u daljem tekstu: poreska obaveza) nastaje:

1. stavljanjem u promet;
2. uvozom;
3. nabavkom od dobavljača iz Federacije BiH i Republike Srpske (u daljem tekstu: Entiteti).

(2) Trenutkom stavljanja u promet, u smislu stava 1. tačka 1. ovog člana, smatra se trenutak preduzimanja bilo koje radnje kojom akcizna roba prelazi u svojinu ili posjed drugog lica, kao i trenutak otpremanja akcizne robe van tvorničkog kruga, radi premještanja u sopstveno skladište na drugoj lokaciji ili isporuke sopstvenom prodajnom mjestu.

(3) Poreska obaveza nastaje i u slučajevima:

1. manjka, koji se ne može pravdati višom silom;
2. rashodovanja (kalo, rastur, kvar i lom), iznad količine određene Opštim trgovinskim uzansama (u daljem tekstu: "uzanse"), osim ako nadležni poreski organ Distrikta (u daljem tekstu: "poreski organ") nije posebnim aktom odredio druge količine za pojedine vrste roba;
3. sopstvene potrošnje akciznih roba.

(4) Za duhanske prerađevine i alkoholna pića, poreska obaveza nastaje preuzimanjem poreskih markica od poreskog organa, i to:

1. za duhanske prerađevine, u trenutku preuzimanja poreskih markica;
2. za alkoholna pića, istekom roka od 90 dana od dana preuzimanja poreskih markica ukoliko poreske markice nisu vraćene poreskom organu u tom roku.

## Član 5.

(1) Poreski obveznik je pravno lice i preduzetnik koji akcizne robe stavi u promet, uveze ili nabavi u smislu člana 4. stav 1.

(2) Pravno lice ili preduzetnik, koji nabavi alkoholna pića neposredno od fizičkog lica - proizvođača, smatra se poreskim obveznikom u smislu ovog zakona.

(3) Poreski obveznik dužan je, prije početka obavljanja djelatnosti iz koje proističe poreska obaveza, prijaviti poreskom organu mjesto obavljanja djelatnosti.

## Član 6.

Akciznu robu, u slučaju iz člana 4., stav 1., tačka 3., može nabaviti samo ono pravno lice ili preduzetnik sa sjedištem u Distriktu koji ima licencu izdatu od poreskog organa. Gradonačelnik Distrikta donosi propise o načinu i postupku za izdavanje licence u skladu sa ovim zakonom i drugim važećim propisima.

## PORESKA OSNOVICA

### Član 7.

Poreska osnovica odredjena je:

1. količinom, za robe za koje se akciza plaća po mjernoj jedinici;
2. maloprodajnom cijenom u koju nije uračunat porez na promet proizvoda, za cigarete i ostale duhanske prerađevine;
3. količinom, za robe koji se daju bez naknade ili u zamjenu za druge proizvode i usluge, kad se radi o proizvodima za koje se akciza plaća po mjernoj jedinici;

4. vrijednošću robe, koja bi se postigla prodajom u trenutku davanja bez naknade ili davanja u zamjenu za drugi proizvod ili uslugu, koja u sebi ne sadrži akcizu i porez na promet proizvoda, kad se radi o cigaretama i ostalim duhanskim prerađevinama;
5. količinom manjka, koja se ne može pravdati višom silom, za robe za koje se akciza plaća po mjernoj jedinici;
6. vrijednošću utvrđenog manjka koja bi se postigla prodajom u trenutku nastanka manjka, za manjak koji se ne može pravdati višom silom, kad se radi o cigaretama i ostalim duhanskim prerađevinama;
7. količinom rashodovane robe (kalo, rastur, kvar i lom) iznad količine utvrđene uzansama, ukoliko poreski organ nije utvrdio druge količine, za robe za koje se akciza plaća po mjernoj jedinici;
8. vrijednošću rashodovane robe (kalo, rastur, kvar i lom) koja bi se postigla prodajom u trenutku rashodovanja, iznad količine utvrđene uzansama, ukoliko poreski organ nije utvrdio drugu vrijednost, kad se radi o cigaretama i ostalim duhanskim prerađevinama.

## PORESKE STOPE

### Član 8.

Akciza se plaća u nominalnom iznosu po mjernoj jedinici ili po proporcionaloj stopi.

### Član 9.

Na promet derivata nafte akciza se plaća po litru, i to na:

1. petrolej.....	0,20 KM;
2. <u>plinsko ulje</u> .....	0,30 KM;
3. ulje za loženje ekstra lako (ES) i lako specijalno (LS).....	0,30 KM;
4. motorni benzin – bezolovni.....	0,35 KM;
5. motorni benzin.....	0,40 KM.

### Član 10.

(1) Akciza se plaća na promet alkoholnih i bezalkoholnih pića po litru, i to na:

1. Bezalkoholna pića (osim kisele vode i prirodnih sokova bez konzervansa).....	0,10 KM;
2. Pivo.....	0,20 KM;
3. Vino.....	0,25 KM;
4. Alkoholna pića (po litri apsolutnog alkohola).....	15,00 KM.

(2) Ako se alkoholna i bezalkoholna pića stavlju u promet u pakovanju većem ili manjem od jednog litra, akciza se plaća srazmjerno količini u pakovanju.

### Član 11.

(1) Akciza se plaća na promet kafe po kilogramu, i to za:

1. sirovu kafu.....	1,00 KM;
2. prženu i mljevenu kafu.....	2,50 KM;
3. ekstrakt kafe.....	3,50 KM.

(2) Ako se kafa stavlja u promet u pakovanjima većim ili manjim od jednog kilograma, akciza se obračunava srazmjerne količini u pakovanju.

### Član 12.

Akciza se plaća na promet duhanskih prerađevina na poresku osnovicu iz člana 7. stav 1., tačke 2,4 i 6 po stopi od 35%.

### Član 13.

(1) Proizvođač odnosno uvoznik dužan je da na etiketi i drugom dokumentu koji prati robu, označi sirovinski sastav, vrstu, kvalitet i druga svojstva robe bitna za utvrđivanje poreske obaveze, te da u fakturi navede nominalni iznos i mjernu jedinicu, odnosno stopu po kojoj se obračunava i plaća poreska obaveza.

(2) U slučaju da je akcizna roba proizvedena od dva ili više različitih materijala, smatra se da je izrađena od onog materijala koji je u njoj pretežno sadržan po vrijednosti u odnosu na ukupnu vrijednost robe.

### Član 14.

(1) Obveznik poreske obaveze iz člana 3. stav 2. tačka 1. i 3. ovog zakona, dužan je o svom trošku nabaviti i ugraditi mjerne instrumente, instalacije, brojače utoka i istoka i druge uređaje potrebne za mjerjenje robe, uz potvrdu nadležnog organa za mjeriteljstvo da navedeni uređaji odgovaraju mjernim zahtjevima.

(2) Poreski organ može dodatno plombirati uređaje iz stava 1. ovog člana, a njihov popravak i zamjena uređaja mogu se obavljati isključivo uz prisustvo predstavnika poreskog organa.

## OSLOBAĐANJE OD AKCIZE

### Član 15.

(1) Akciza se ne plaća na:

1. akcizne robe koje se izvoze;
2. akcizne robe koje se pod nadzorom poreskog organa uništavaju ili čine neupotrebljivim za korištenje.

(2) Odredbe stava 1. tačka 1. ovog člana ne odnose se na akcizne robe koje se, u skladu sa posebnim propisima, prodaju u specijalizovanim skladištima i slobodnim carinskim zonama.

## **OBRAČUN I NAPLATA AKCIZE**

### **Član 16.**

- (1) Poreski obveznik dužan je da obračuna akcizu.
- (2) Obaveza obračunavanja i plaćanja akcize dospjeva:
1. u trenutku uvoza, a u skladu sa rokovima za obračun i plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina (član 4., stav 1., tačka 2.);
  2. u trenutku zaključenja ugovora po osnovu kojeg se nabavlja akcizna roba od lica iz entiteta (član 4., stav 1., tačka 3.);
  3. u trenutku utvrđivanja manjka (član 4., stav 3., tačka 1.);
  4. u trenutku rashodovanja (član 4., stav 3., tačka 2.);
  5. u trenutku uzimanja akcizne robe za vlastitu potrošnje (član 4., stav 3., tačka 3.);
  6. u trenutku preuzimanja poreskih markica od poreskog organa, kada se radi o duvanskim prerađevinama (član 4., stav 4., tačka 1.);
  7. istekom roka od 90 dana od dana preuzimanja poreskih markica, ukoliko poreske markice nisu vraćene poreskom organu u tom roku, kada se radi o alkoholnim pićima (član 4., stav 4., tačka 2.).

(3) U slučajevima iz člana 4., stav (1) tačka 1., poreski obveznik je dužan obračunati i platiti akcizu u trenutku stavljanja akciznih roba u promet.

(4) Poreski obveznik ima pravo, prilikom obračunavanja akcize, obračunati iznos akcize umanjiti za iznos koji je prethodno plaćen na ime akcize za robu koja je korištena kao reprodukcioni materijal.

### **Član 17.**

Poreski obveznik dužan je sačiniti:

1. mjesечni obračun poreske obaveze i dostaviti ga poreskom organu najkasnije do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec;
2. godišnji obračun poreske obaveze i dostaviti ga poreskom organu najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu.

### **Član 18.**

Poreski obveznik dužan je, prilikom sačinjavanja godišnjeg obračuna poreske obaveze, izvršiti popis zaliha roba i repromaterijala na dan 31. decembra godine za koju sačinjava obračun.

## **PORESKE MARKICE**

### **Član 19.**

(1) Duhanske prerađevine i alkoholna pića, koja su u prometu na području Distrikta, moraju biti označeni poreskim markicama poreskog organa, koja uz tekst "Brčko Distrikt BiH" mora imati naznačenu slovnu oznaku serije i broj, a za duhanske prerađevine i maloprodajnu cijenu.

(2) Poreske markice izdaje poreski organ na zahtjev poreskog obveznika.

(3) Maloprodajne cijene duhanskih prerađevina, poreski obveznik mora prijaviti poreskom organu prije njihovog stavljanja u promet.

(4) Za duhanske prerađevine i alkoholna pića koja su u prometu na području Distrikta, poreski obveznik dužan je nalijepiti poreske markice, na pakovanju namjenjenom za prodaju na malo, na način koji sprečava korištenje sadržaja bez oštećenja poreske markice (ispod celofanskog ili drugog omota kojim je obložena akcizna roba i sl.).

(5) Duhanske prerađevine i alkoholna pića bez poreskih markica smatraju se akciznim robama na koje nije obračunata akciza.

(6) Duhanske prerađevine i alkoholna pića koje se izvoze, osim onih koje se prodaju u slobodnim carinskim prodavnicama, specijalizovanim skladištima i u slobodnim zonama, ne moraju biti obilježene poreskim markicama Distrikta, ali na ambalaži ili na posebnoj markici moraju imati utisnute riječi ispisane jezikom i pismom u skladu sa članom 7. stav 1. Statuta Distrikta: "samo za izvoz" ili na engleskom jeziku: "for edžport only".

#### **Član 20.**

Akcizne robe, koje se transportuju kroz Distrikt, moraju biti praćene propisanim carinskim dokumentom ili dokumentom iz kojeg se vidi da su te akcizne robe namijenjene izvozu ili odredištu u entitetima.

#### **Član 21.**

(1) Poreski obveznik koji akcizne robe proizvede, uveze i/ili nabavi u smislu člana 4. stav 1., dužan je voditi dnevnu evidenciju o njihovoj proizvodnji, uvozu, nabavci, prometu i stanju.

(2) Poreski obveznik dužan je, za svaki pojedinačno ostvareni promet akciznih roba izdati račun koji mora sadržavati podatke o vrsti, količini, pojedinačnoj cijeni i ukupnoj vrijednosti roba.

#### **Član 22.**

Poreski obveznik dužan je da, pored vođenje propisane knjigovodstvene evidencije, sačini vanknjigovodstvenu evidenciju koja treba da sadrži podatke, koji nisu sadržani u knjigovodstvu, a koji se odnose na poreske osnovice i poreske stope na osnovu kojih je izvršen obračun i plaćanje akcize.

### **KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA AKCIZA**

#### **Član 23.**

(1) Kontrolu obračuna i uplate akcize prilikom uvoza akciznih roba vrši nadležni carinski organ u rokovima i na način predviđen za obračunavanje carine i drugih uvoznih dažbina, a u svim ostalim slučajevima poreski organ.

(2) Ako poreski organ kontrolom utvrđi da poreski obveznik nije obračunao, nije tačno obračunao i/ili platio akcizu, donijet će rješenje o utvrđivanju poreske obaveze i odrediti rok za plaćanje.

(3) Ako se u toku kontrole utvrdi da poslovne knjige nisu vođene ili nisu vođene uredno, poreski organ utvrditi će poresku obavezu na osnovu raspoloživih podataka. Ukoliko takvi podaci ne postoje, odnosno, nisu dostupni poreskom organu , utvrđivanje poreske obaveze izvršit će upoređivanjem sa drugim obveznikom koji obavlja istu ili sličnu djelatnost pod istim ili približno jednakim uslovima.

## **POVRAT POREZA**

### **Član 24.**

(1) Poreski obveznik koji izvozi akcizne robe za koje je prethodno plaćena akciza ima pravo na povrat uplaćenog iznosa.

(2) Poreski obveznik iz stava 1. ovog člana podnosi zahtjev za povrat uplaćene akcize poreskom organu.

(3) Poreski obveznik koji je prethodno uplatio akcizu, koju nije bio dužan platiti, ima pravo na povrat iznosa uplaćenog po osnovi akcize, kamate, troškova prudne naplate i/ili novčane kazne, ukoliko akcizu nije obračunao i naplatio od drugog lica.

### **Član 25.**

Poreski obveznik koji je izvršio promet akciznih roba sa licima iz entiteta koja su preuzela poresku obavezu ima pravo da sredstva uplaćena po osnovi akcize koristi za izmirenje budućih poreskih obaveza, a izuzetno, u skladu sa aktom Gradonačelnika Distrikta, može se izvršiti povrat.

### **Član 26.**

(1) Poreski organ dužan je kvartalno i na kraju godine izvršiti upoređivanje podataka sa Upravom carina Brčko Distrikta BiH o donijetim odlukama iz člana 26, stav 2 i utvrditi iznose odobrenih akontacija.

(2) Poreski organ dužan je kvartalno i na kraju godine izvršiti upoređivanje podataka sa nadležnim organima entiteta o izvršenom prometu akciznih roba.

(3) Poreski organ dužan je dostaviti izvještaj o radnjama preduzetim uskladu sa prethodnim stavovima Gradonacelniku Distrikta u roku od 15 dana po isteku kvartala, a u roku od 30 dana po isteku godine.

## **KAZNENE ODREDBE**

### **Član 27.**

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice i preduzetnik:

1. ako ne prijavi mjesto obavljanja djelatnosti (član 5. stav3.);
2. ako se na akciznoj robi ne nalazi etiketa sa oznakom o sirovinskom sastavu, vrsti kvalitetu i drugim svojstvima robe bitnim za utvrđivanje poreske obaveze ili ako su ti podaci netačni ili ako faktura ne sadrži propisane podatke (član 13.);
3. ako ne ugradi mjerne instrumente i uređaje ili ne pribavi potvrdu nadležnog organa za mjeriteljstvo (član 14.);

4. ako ne obračuna ili netačno obračuna akcizu (član 16.);
5. ako akcizu ne plati ili je ne plati u propisanom roku (član 16.);
6. ako ne izvrši popis zaliha robe i repromaterijala (član 18.);
7. ako ne prijavi maloprodajne cijene duhanskih prerađevina nadležnom poreskom organu prije puštanja u promet ili ako ih prodaje po višim ili nižim cijenama od prijavljenih (član 19.);
8. ako duhanske prerađevine i alkoholna pića stavi u promet a da pojedinačno svaka akcizna roba nije obilježena poreskom markicom (član 19.);
9. ako vrši transport akciznih roba kroz Distrikt bez propisane dokumentacije (član 20.);
10. ako ne vodi propisanu evidenciju ili ako ne izda račun na propisan način (član 21.);
11. ako ne sačini propisanu vanknjigovodstvenu evidenciju (član 22.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 5000 KM kazniće se za prekršaj pravno i fizičko lice koje posjeduje akcizne robe na koje nije obračunata i plaćena akciza.

(3) Za prekršaj iz stava 1. i stava 2. ovog člana kaznit će se odgovorno fizičko lice zaposleno u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM.

## **PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

### **Član 28.**

(1) Gradonačelnik Distrikta će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti:

1. propise o načinu i postupku za izdavanje licence (član 6.);
2. propise o ugradnji mjernih instrumenata i ovlaštenjima poreskog organa (člana 14);
3. propise o štampanju i izdavanju poreskih markica (član 19.);
4. propise o slučajevima povrata akcize poreskim obveznicima koji su izvršili promet sa licima iz entiteta (član 25.).

(2) Poreski organ će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti propise o načinu obračunavanja i plaćanju akcize, sadržini i načinu vođenja evidencija, sačinjavanju i dostavljanju mjesecnih i godišnjih izvještaja, kao i oblik i sadržaj posebne fakture o izvršenom prometu sa licima iz entiteta.

### **Član 29.**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH, a primjenjivat će se narednog dana od dana potpisivanja Sporazuma o primjeni mehanizama alokacije akciza sa entitetima .

Босна и Херцеговина  
БРЧКО ДИСТРИКТ  
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ  
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТ

BROJ:0-02-022-493 /01  
Brčko,20.decembra 2001.godine

Bosna i Hercegovina  
BRČKO DISTRIKT  
BOSNE I HERCEGOVINE  
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKT

**PREDsjEDNIK**  
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA  
**Mirsad Đapo, dipl.pravnik**

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.  
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.